

DERINIMO PAŽYMA
DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS NUTARIMO „DĖL PROGNOZUOJAMOS ELEKTROS ENERGIJOS RINKOS KAINOS IR
ATSKAITINĖS KAINOS NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO¹

Lentelėje vartojamos santrumpos:

Metodika 1 – Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodika;

AIEĮ pakeitimai - Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20¹, 21 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 63¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas;

Aukcionas – skatinimo kvotų paskirstymo aukcionas;

Kainos viršutinės ribos nustatymo metodika metodika - Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
UAB „Lietuvos energija“				
1.	<p>1.1. Nutarimas</p> <p>1. Pakeisti Komisijos 2011 m. liepos 8 d. nutarimą Nr. O3-175 „Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) ir jį išdėstyti nauja redakcija: <...></p>	<p>Atkreiptinas dėmesys, jog Komisijos nutarimo projekte nėra punkto, nurodančio, jog Komisija nutaria pakeisti Komisijos 2011 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-175 „Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtintą Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodiką.</p>	<p>Nutarimo projektą papildyti punktu, nurodančiu, kad Komisija nutaria pakeisti Komisijos 2011 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-175 „Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtintą Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodiką ir ją išdėsto nauja redakcija.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad po viešosios konsultacijos nuspręsta Prognozuojamą elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką patvirtinti nauju Komisijos nutarimu, o 2011 m. liepos 8 d. nutarimą Nr. O3-175 “Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo” su visais pakeitimais ir papildymais (toliau – Nutarimas) bei šiuo Nutarimu patvirtintą Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodiką su visais pakeitimais ir papildymais pripažinti netekusiais galios, todėl pateikta pastaba nebevertinama.</p>
2.	<p>1.2. Nutarimas</p> <p>Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, 20 straipsnio 2 dalimi,</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad nauja redakcija dėstomo nutarimo preambulė neatitinka Komisijos darbo reglamento 53 punkto, nurodančio, kad Komisijos posėdžiui teikiami klausimai turi būti visapusiškai išnagrinėti, tiksliai ir aiškiai suformuluoti, turi būti pateikiami siūlomi nutarimų projektai ir pažymos dėl jų. Tai reiškia, kad visi Komisijos sprendimai yra priimamai</p>	<p>Papildyti preambulę pažyma, į kurią atsižvelgdama Komisija nutaria patvirtinti Metodiką 1.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad po viešosios konsultacijos nuspręsta Prognozuojamą elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką patvirtinti nauju Komisijos nutarimu, o 2011 m. liepos 8 d. nutarimą Nr. O3-175 “Dėl Elektros energijos rinkos</p>

¹ Pažymėtina, kad po viešosios konsultacijos nuspręsta Prognozuojamą elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką patvirtinti nauju Komisijos nutarimu, o 2011 m. liepos 8 d. nutarimą Nr. O3-175 “Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo” su visais pakeitimais ir papildymais (toliau – Nutarimas) bei šiuo Nutarimu patvirtintą Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodiką su visais pakeitimais ir papildymais pripažinti netekusiais galios.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
	<p>Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nutaria:</p> <p>Patvirtinti Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką (pridedama).</p>	<p>atsižvelgiant į parengtas pažymas dėl jų, kurios nurodomos priimamo sprendimo preambulėje.</p>		<p>kainos nustatymo metodikos patvirtinimo” su visais pakeitimais ir papildymais (toliau – Nutarimas) bei šiuo Nutarimu patvirtintą Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodiką su visais pakeitimais ir papildymais pripažinti netekusiais galios, todėl pateikta pastaba nebevertinama.</p>
3.	<p>1.3. 1 punktas</p> <p>1. Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos (toliau – rinkos kaina) ir elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių atskaitinės kainos (toliau – atskaitinė kaina) nustatymo tvarką.</p>	<p>Vienas iš Metodikos 1 objektų yra „prognozuojama elektros energijos rinkos kaina“. Tačiau vėliau visame Metodikos 1 tekste prognozinės kainų vertės praktiškai nevertinamos arba pasisakoma, kad jos gali būti vertinamos tik kaip papilda opcija. Atsižvelgiant į tai, siūlome naudoti pilną sąvoką „prognozuojama elektros energijos rinkos kaina“.</p>	<p>Tekste siūlome naudoti pilną sąvoką „prognozuojama elektros energijos rinkos kaina“.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Panaikintas trumpinys „rinkos kaina“, tekste visur pakeista į prognozuojama elektros energijos rinkos kaina.</p>
4.	<p>1.4. 3 punktas</p> <p>3. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 8 dalimi, 11 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1157 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 23.3 ir 23.4 papunkčiais, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgiant į 2011</p>	<p>1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 2 punktas, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 8 dalis, 11 straipsnio 1 ir 2 dalys nustato Komisijos kompetencija patvirtinti atitinkamų kainų nustatymo metodikas. Pažymėtina, kad vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 16 punktu, teisinis pagrindas priimti Metodiką 1 turi būti nurodomas Komisijos nutarimo preambulėje, o ne pačioje Metodikoje 1.</p> <p>2. Reglamento trumpinys Metodikoje 1 nėra vartojamas.</p>	<p>3. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 8 dalimi, 11 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1157 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>1. Iš Metodikos 1 įstatymai ir poįstatyminiai aktai perkelti į Nutarimo preambulę..</p> <p>2. Reglamento trumpinys panaikintas.</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
	m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (toliau – Reglamentas) 7 straipsnio 2 dalį ir 13 straipsnį.		patvirtinimo“, 23.3 ir 23.4 papunkčiais, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgiant į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (toliau – Reglamentas) 7 straipsnio 2 dalį ir 13 straipsnį.	
5.	1.5. 6 punktas 6. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos išteklių rinkos įstatyme.	Nurodytas klaidingas įstatymo pavadinimas.	6. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme.	Atsižvelgta. Papildyta žodžiu „energijos“.
6.	1.6. 7 punktas 7. Komisija nustato rinkos kainą ateinantiems arba perskaičiuoja einamiesiems kalendoriniams metams kaip svertinį vidurkį įvertinusi: <...>	Būtina detalizuoti atvejus, aplinkybes, mechanizmą ar dedamąsias ir jų pokyčius (pvz., procentinius dydžius ar kaip pvz., naudojama Metodikos 1 11 ar 19 punktuose), kada gali ar turi būti perskaičiuojama rinkos kaina.	Siūlytina numatyti baigtinį sprendimo perskaičiuoti rinkos kainą priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašą, taip pat detalizuoti konkretizuoti vertinamuosius kriterijus.	Iš dalies atsižvelgta. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog viršutinės perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų ribos ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos gali būti koreguojamos ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatytos viršutinės kainų ribos ar viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos, pokyčių, įskaitant esminį paslaugų apimtį, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių (nuo rinkos dalyvio nepriklausančių) veiksnių pokytį. Įvertinus tai, kad prognozuojama rinkos kaina naudojama nustatant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų dydį gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių skatinimui bei apskaičiuojant įsigijimo kainą, naudojama visuomeninės elektros energijos kainai nustatyti, vadovaujantis šia įstatymo nuostata susietas prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos perskaičiavimas du

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
				kartus per metus. Atkreiptinas dėmesys, kad numatyti baigtinį sąrašą aplinkybių, kurios gali daryti įtaką prognozuojamai rinkos kainai, nėra tikslinga, siekiant turėti galimybę lanksčiai ir laiku reaguoti į rinkos pokyčius, kurių šiuo metu, kai rengiama metodika, ne visas galime įvertinti. Pažymėtina, kad atsižvelgiant į pateiktą pastabą, Metodikos 13 punktas patikslintas „kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių (dėl infliacijos, pralaidumų ribojimų, ar kitų objektyvių aplinkybių), kuriais remiantis buvo nustatyta rinkos kaina, pokyčių“, bei numatoma, kad vertintina kita Komisijai preinama informacija (11 punktas ir 18 punktas).
7.	<p>1.7. 7.1 papunktis</p> <p>7.1. elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiautus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ prekybos sesijoje, nevertinant Metodikos 7.3 papunktyje nurodytu būdu suprekiautų kiekių CET (<i>angl. Central Europe Time</i>) laiku už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusį einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 31 d. arba balandžio 30 d., jei rinkos kaina perskaičiuojama einamiesiems kalendoriniams metams;</p>	Prekybos elektros energija taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-244, 8.2 papunktyje nurodyta, jog prekyba elektros energija biržoje yra vykdoma dviem būdais: kitos paros prekyba elektros energija (8.2.1 papunktis) ir einamosios paros prekyba elektros energija (8.2.2 papunktis). Atsižvelgdami į tai, Metodikoje 1 taip pat siūlome vartoti šiose taisyklėse įtvirtintą terminologiją.	7.1. elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiautus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „ diena – prieš “ kitos paros prekybos sesijoje, nevertinant Metodikos 7.3 papunktyje nurodytu būdu suprekiautų kiekių CET (<i>angl. Central Europe Time</i>) laiku už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusį einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 31 d. arba balandžio 30 d., jei rinkos kaina perskaičiuojama einamiesiems kalendoriniams metams;	Atsižvelgta. Terminas „diena – prieš“ pakeistas į kitos paros.
8.	<p>1.8. 9 punktas</p> <p>9. Rinkos kaina skaičiuojama:</p> $P_R = \frac{\sum_{t=1}^y P_{EX,t} \cdot Q_{EX,t} + \sum_{T=1}^d P_{F,T} \cdot Q_{F,T} + \sum_{M=1}^m P_{D,M} \cdot Q_{D,M}}{\sum_{t=(1;y), T=(1;d), M=(1,m)} (Q_{EX,t} + Q_{F,T} + Q_{D,M})}, \text{ Eur/MWh}$	<p>Metodika 1 reglamentuoja ir turėtų nustatyti „prognozuojamą elektros energijos rinkos kainą“, kuri vėliau trumpinama į sąvoką „rinkos kaina“. Atsižvelgiant į tai, jos skaičiavimo formulę turi sudaryti ne tik praėjusių laikotarpių sandorių faktinės kainos, bet ir prognozinės kainos (arba tik pastarosios).</p> <p>Tuo tikslu siūlome papildyti 9 punktą pridedant formulės dalį ir išvedant bendrą vidurkį tarp faktinių ir prognozių dydžių.</p>	$P_R = \left(\frac{\sum_{t=1}^y P_{EX,t} \cdot Q_{EX,t} + \sum_{T=1}^d P_{F,T} \cdot Q_{F,T} + \sum_{M=1}^m P_{D,M} \cdot Q_{D,M}}{\sum_{t=(1;y), T=(1;d), M=(1,m)} (Q_{EX,t} + Q_{F,T} + Q_{D,M})} \right) + (ENOFUTBLYR) + (SYSHELFUTBLYR))/2;$ <p>kur:</p> <p>(ENOFUTBLYR) – ateities sandorių produkto (ar kito konkretaus Komisijos pasirinkto ir Metodikoje apibrėžto produkto) metinė</p>	Atsižvelgta iš dalies. Formulė papildyta prognozinėmis kainomis t.y. ateities sandoriais, tačiau papildyta kaip svertinis vidurkis, o ne kaip Jūsų siūlomas aritmetinis vidurkis, siekiant tiksliau įvertinti suprekiautų kiekių įtaką kainai. Siekiant atsižvelgti į tais metais esančius likvidžius ilgalaikių finansinių priemonių produktus, formulėje nenurodoma, jog naudojamas konkretus produktas. Jo pasirinkimas, kaip ir iki šiol, bus pagrindžiamas pažymoje nustatant

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
			kaina, rinkos kainos skaičiavimo metu; EUR/MWh; <i>(SYSHELFUTBLYR)</i> – ateities sandorių tarpzoninis metinės kainos produktas (ar kitas Nasdaq OMX biržoje Komisijos Metodikoje apibrėžtas produktas), rinkos kainos skaičiavimo metu; EUR/MWh;	konkrečią prognozuojamą elektros energijos rinkos kainą ar atskaitinę kainą.
9.	1.9 10 punktas 10. Komisija, nustatydamą rinkos kainą ateinantiems ar einamiesiems kalendoriniams metams, papildomai įvertina: 10.1. elektros energijos kainų, nurodytų Metodikos 7.1, 7.2 ir 7.3 papunkčiuose, dinamikos tendenciją ateityje, ateinantiems kalendoriniams metams, o jei rinkos kaina perskaičiuojama – nuo liepos 1 d. iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos; 10.2. elektros energijos kainų, fiksuojamų ateities sandoriams aplinkinėse (pagal www.nasdaqomx.com viešai skelbiamą informaciją) ir vidaus rinkose, lygi ateinantiems kalendoriniams metams, o jei rinkos kaina perskaičiuojama – nuo liepos 1 d. iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos; 10.3. kitą Komisijai prieinamą informaciją bei žinomas aplinkybes, galinčias daryti reikšmingą įtaką rinkos kainai ateinančiais kalendoriniais metais, o jei rinkos kaina perskaičiuojama – nuo liepos 1 d. iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos.	Metodika 1 reglamentuoja ir turėtų nustatyti „prognozuojamą elektros energijos rinkos kainą“. Todėl nustatant rinkos kainą, Metodikos 1 10 punktas turėtų būti ne kaip papildomas vertinimas, bet būti Metodikos 1 9 punkto viena iš konkrečių sudėtinių dalių, aprašytų konkrečia formule, ką siūlome viename iš savo pasiūlymų. Papildomai būtina apsibrėžti, kuriuos produktus ir kodėl vertins Komisija kaip priimtinus Lietuvoje. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą savo nutarimuose yra konstatavęs, kad teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui: jis, be kita ko, privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių ² . Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, jog Specialiųjų tyrimų tarnyba 2014-07-14 Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veiklos srityse Nr. 4-01-3992 (toliau – Išvada), vertindama korupcijos riziką elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo kainų viršutinių ribų teisinio reglamentavimo ir šių kainų nustatymo srityje, yra išreiškusi abejones dėl vertinamųjų reikšmių neapibrėžtumo bei aiškių reguliavimo kriterijų nenustatymo kainodaros reglamentavime ir suformulavusi atitinkamus pasiūlymus, pvz.: aiškiau reglamentuoti kainodarines apibrėžtis; skaičiavimams įtaką turintys kriterijai; apskaičiavimo tvarka; taip pat būtini aiškūs kriterijai, kuriais remiantis Komisija galėtų įvertinti atskirų sąnaudų/kainų apskaičiavimą, pagrįstumą; detaliau	Siekiant aiškumo ir skaidrumo, siūlome Metodikos 1 10 p. nuostatas perkelti į konkrečias 9 p. formulės nuostatas, nesudarant dviprasmiškų prielaidų bei interpretavimo galimybių.	Atsižvelgta. 10.2 papunktis perkeltas į formulę, 18.1 papunktis perkeltas į formulę, 7 ir 15 (dabar 16 punktas) punktai patikslinti dėl kainų zonų skirtumų neatitikimų. 10.1, 10.3, 18.1 (dabar 17.1 papunktis) dalis ir 18.2 (dabar 17.2 papunktis) perkelta prie papildomo vertinimo galinčio daryti svarbią įtaką. Prognozuojama elektros energijos rinkos kaina dabar apskaičiuojama įvertinus kaip svertinį vidurkį: <ol style="list-style-type: none"> 1. elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje; 2. elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus didmeninėje elektros energijos rinkoje pagal šalia elektros energijos biržos sudarytas tiesiogines dvišales sutartis tarp Lietuvos gamintojų ir tiekėjų; 3. elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus pagal prekybą pagalbiniais instrumentais energijos išteklių biržoje ir dvišalio susitarimo pagrindu Lietuvos teritorijoje;

² Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d., 2006 m. gruodžio 21 d., 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimai, 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
		<p>reglamentuojami skaičiavimuose naudojamų informacijos šaltinių kriterijai; taip pat būtų įtvirtinti aiškūs kriterijai, kuriais vadovaujantis Komisija galėtų priimti sprendimą dėl korekcijų taikymo ar netaikymo, įvertinti pokyčio pagrįstumą ir jo priežastis bei kt.³</p> <p>Atitinkamai manytina, jog ir šiuo atveju Metodikoje 1 reglamentuojant atitinkamas kainodaros išraiškas reikėtų vadovautis Komisijai jau žinomomis rekomendacijomis.</p>		<p>4. elektros energijos kainas ir kiekius, fiksuojamus ateities sandoriams aplinkinėse rinkose (pagal www.nasdaqomxcommodities.com viešai skelbiamą informaciją), lygi ateinantiems kalendoriniams metams, o jei elektros energijos rinkos kaina perskaičiuojama – aktualiausiai kainos perskaičiavimo metu duomenimis iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos;</p> <p>5. vertinamas skirtumas tarp elektros energijos kainų ir kiekių, suprekiatų elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje, apskaičiuojamų Metodikos 1 7.1 papunktyje nustatyta tvarka, ir elektros energijos kainų ir kiekių, suprekiatų elektros energijos biržoje Suomijos teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje laiku.</p> <p>Atskaitinė kaina apskaičiuojama įvertinus kaip svertinį vidurkį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje; 2. elektros energijos kainas ir kiekius, fiksuojamus ateities sandoriams aplinkinėse rinkose (pagal www.nasdaqomxcommodities.com viešai skelbiamą informaciją), ateinantiems kalendoriniams metams; 3. elektros

³ Išvados 37-38 puslapis; <https://www.regula.lt/SiteAssets/STT%20i%C5%A1vada%20d%C4%97l%20rizikos%20analiz%C4%97s.pdf>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
				<p>energijos kainas ir kiekius, suprekiatus pagal prekybą pagalbiniais instrumentais energijos išteklių biržoje Lietuvos teritorijoje;</p> <p>4. vertinamas skirtumas tarp elektros energijos kainų ir kiekių, suprekiatų elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje, apskaičiuojamų Metodikos 14.1 papunktyje nustatyta tvarka, ir elektros energijos kainų ir kiekių, suprekiatų elektros energijos biržoje Suomijos teritorijoje kitos paros prekybos sesijoje laiku.</p>
10.	<p>1.10. 11 punktas</p> <p>11. Jei Komisija nustato, kad Metodikos 10.1–10.3 papunkčiuose nurodytų veiksnų įtaka rinkos kainai PR yra reikšminga, t. y. lemia daugiau nei 5 proc. Komisija šią įtaką įvertina koreguodama PR, apskaičiuoto pagal Metodikos 9 punktą, dydį 5 proc. verte, o esant argumentuotam vertinimui – gali būti koreguojamas iki 10 proc. rinkos kainos koregavimo atveju Komisija viešai įvardija veiksnus, darančius reikšmingą įtaką rinkos kainai, ir argumentuoja, kodėl yra į juos atsižvelgiama.</p>	<p>Teisės aktai nustato Komisijos pareigą nustatyti „prognozuojamą elektros energijos rinkos kainą“ ir nepalieka vietos bei galimybių vertinti reikšmingumo, kuris neaišku kodėl toks siūlomas Metodikoje 1 ir kodėl gali būti koreguojamas tik iki 10 proc. reikšmės. Atsižvelgiant į tai, siūlome Komisijai nustatyti ne praėjusių laikotarpio faktinę rinkos kainą, papildomai ne/vertinant reikšmingumą, bet nustatyti „prognozuojamą elektros energijos rinkos kainą“, iš karto įvertinant visas jos nustatymo metu žinomas aplinkybes - tiek faktines, tiek ir prognozuojamas, taip kaip siūlome Metodikos 1 9 punkto išplėstoje formulėje. Atsižvelgiant į tai, siūlome atsisakyti 11 punkto.</p>	<p>11. Jei Komisija nustato, kad Metodikos 10.1–10.3 papunkčiuose nurodytų veiksnų įtaka rinkos kainai PR yra reikšminga, t. y. lemia daugiau nei 5 proc. Komisija šią įtaką įvertina koreguodama PR, apskaičiuoto pagal Metodikos 9 punktą, dydį 5 proc. verte, o esant argumentuotam vertinimui – gali būti koreguojamas iki 10 proc. rinkos kainos koregavimo atveju Komisija viešai įvardija veiksnus, darančius reikšmingą įtaką rinkos kainai, ir argumentuoja, kodėl yra į juos atsižvelgiama.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Žr. 9 pastabos vertinimą dėl prognozuojamos rinkos kainos skaičiavimo pakeitimų.</p> <p>Kartu pažymėtina, kad iki šiol 5-10 proc. Reikšmingumo lygis buvo numatytas, įvertinus tai, jog ilgalaikių finansinių priemonių rinkoje elektros energijos ateities sandorių registruotų sandorių kiekio dalis bendroje sandorių, apimančioje biržoje įvykdytus sandorius, struktūroje sudaro mažiau nei 5 proc. dalį. Kaip pavyzdys, atkreiptinas dėmesys ir į 2019 m. sausio mėn. elektros energijos biržos kainos pokyčius, kai vidutinė svertinė mėnesio kaina siekė 58,08 Eur/MWh, kai tuo tarpu ateities sandorių kaina 2019 metams buvo lygi 46,41 Eur/MWh (t.y. skirtumas 11,67 proc.).</p> <p>Pažymėtina, kad remiantis kiekybine statistinių duomenų analize, pasirenkamas reikšmingumo lygmuo, kuris paprastai yra 5%. Remiantis, Energetikos reuliotojų</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
				<p>bendradarbiavimo agentūros 2015 m. gruodžio 18 d. rekomendacija Nr. 5/2015 “Dėl bendrosios svarbos elektros ir dujų projektų geros praktikos, susijusios su investicijų prašymų, įskaitant tarpvalstybinius išlaidų paskirstymo prašymus, nagrinėjimu“⁴, numatyta, kad vertinant bendro intereso projektų įtaką elektros energijos tarifui, laikytina, kad 10 % reikšmingumo lygmuo yra aukštas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tikslinga turėti galimybę lanksčiai ir laiku įvertinti pasikeisiančias rinkos sąlygas, t. y. galimų naujų gamybos įrenginių atsiradimas, tarp sisteminių pralaidumų pokyčiai ir kiti veiksniai, kurie gali įvykti ateityje.</p>
11.	<p>1.11. 12 punktas</p> <p>12. Komisijos nustatyta rinkos kaina ateinantiems arba perskaičiuota einamiesiems kalendoriniams metams naudojama nustatant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų metinę sąmatą ateinantiems ar einamiesiems kalendoriniams metams, vadovaujantis Komisijos patvirtinta Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodika, bei apskaičiuojant visuomeninę elektros energijos kainą reguliuojamiems vartotojams.</p>	<p>Pateikiama nuoroda į Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodiką neatitinka Rekomendacijų 15.2 papunkčio, kuriame nurodyta, jog teikiant nuorodą į kitą teisės aktą, išskyrus įstatymą, nurodomas teisės aktą priėmusio subjekto (subjektų) pavadinimas (pavadinimai), teisės akto priėmimo data, teisės akto rūšis, teisės aktą priėmusio subjekto (subjektų) suteiktas numeris, visas teisės akto pavadinimas (antraštė).</p>	<p>Pakoreguoti nuorodą į Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodiką.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakeista nuoroda ir išdėstoma taip: Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2018 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. O3-279 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“</p>
12.	<p>1.12. 13 punktas</p> <p>13. Komisijos nustatyta ar perskaičiuota rinkos kaina naudojama nustatant VIAP lėšų gavėjams mokėtinas sumas, vadovaujantis Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašu.</p>	<p>1. Atsižvelgiant į tai, kad šis punktas aprašo rinkos kainos naudojimo paskirtį ir bendrinius principus, šis punktas turėtų būti perkeltas į I skyrių (Bendrosios nuostatos).</p> <p>2. Pateikiama nuoroda į Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašą neatitinka Rekomendacijų 15.2 papunkčio.</p>	<p>Perkelti į Metodikos I skyrių ir pakoreguoti nuorodą į Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašą.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Perkelta į I skyrių ir pakoreguota nuoroda ir išdėstoma taip: Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu</p>

⁴ https://acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Recommendations/ACER%20Recommendation%2005-2015.pdf

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
				Nr. 1157 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
13.	1.13. 14 punktas 14. Rinkos kaina gali būti perskaičiuojama ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatyta rinkos kaina, pokyčių.	Būtina detalizuoti atvejus, aplinkybes, mechanizmą ar dedamąsias ir jų pokyčius (pvz., procentinius dydžius ar kaip pvz., naudojama Metodikos 1 11 ar 19 punktuose), kada gali ar turi būti perskaičiuojama rinkos kaina.	Siūlytina numatyti baigtinį sprendimo perskaičiuoti rinkos kainą priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašą	Iš dalies atsižvelgta. Žr. 6 pastabos įvertinimą.
14.	1.14. 15 punktas 15. Komisija nustatydamas atskaitinę kainą konkrečiam aukcionui kaip svertinį vidurkį, įvertina elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ prekybos sesijoje laiku, už 36 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusį ne vėliau kaip vienas mėnuo iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos.	Žr. 1.7 pastabą dėl vartojamos terminologijos suvienodinimo.	15. Komisija nustatydamas atskaitinę kainą konkrečiam aukcionui kaip svertinį vidurkį, įvertina elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „ diena – prieš “ kitos paros prekybos sesijoje laiku, už 36 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusį ne vėliau kaip vienas mėnuo iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos.	Atsižvelgta. Terminas „diena – prieš“ pakeistas į kitos paros.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
15.	<p>1.15. 17 punktas</p> <p>17. Atskaitinė kaina skaičiuojama:</p> $P_A = \frac{\sum_{t1=1}^{y1} P_{EX1,t1} \cdot Q_{EX1,t1}}{\sum_{t1=(1:y1)} (Q_{EX1,t1})}, \text{ Eur/MWh};$ <p>čia:</p> <p>P_A – atskaitinė kaina konkrečiam aukcionui, Eur/MWh;</p> <p>$P_{EX1,t1}$ – elektros energijos kainos elektros biržoje Lietuvos teritorijoje, t valandą, Eur/MWh (pagal 15.1 papunktį);</p> <p>$Q_{EX1,t1}$ – elektros energijos kiekiai, suprekiuoti elektros biržoje Lietuvos teritorijoje, t valandą, MWh (pagal 15.1 papunktį);</p> <p>t_1 – atskaitinio laikotarpio valanda;</p> <p>y_1 – atskaitinio laikotarpio valandų skaičius;</p>	<p>Atkreipiamė dėmesį, jog Metodikoje 1 nėra 15.1 papunkčio.</p>	<p>Pateikti nuorodas į tinkamus Metodikos 1 papunkčius.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguoti papunkčiai yra 15.1 papunktis (dabar 14.1 papunktis).</p>
16.	<p>1.16. 18 punktas</p> <p>18. Komisija, nustatydamą atskaitinę kainą papildomai įvertiną prognozuojamą metinę elektros energijos kainą, atsižvelgdama į:</p> <p><...></p>	<p>Pažymėtina, jog Lietuvos Respublikos atsinaujančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 8 dalis (redakcija, įsigaliosianti nuo 2019 m. gegužės 1 d. arba vėliau, gavus Europos Komisijos suderinimą) (toliau – AIEI) nustato, kad nustatant atskaitinę kainą, įvertinama faktinė elektros energijos kaina, skelbiama elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje, ir prognozuojama metinė elektros energijos kaina. Vadovaujantis šia nuostata, nustatant atskaitinę kainą, visada turėtų būti vertinama ir skaičiuojama prognozuojama rinkos kaina, nepriklausomai nuo reikšmingumo, skirtumų ir pan., todėl tai turėtų būti lygiavertis ir privalomas, o ne papildomas vertinimas.</p>	<p>18. Komisija, nustatydamą atskaitinę kainą papildomai įvertiną prognozuojamą metinę elektros energijos kainą, atsižvelgdama į:</p> <p><...></p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Žiūrėti 8 pastabos įvertinimą.</p> <p>Į formulę įtrauktos prognozuojamos kainos t.y. ateities sandoriai.</p>
17.	<p>1.17. 18.1 papunktis</p> <p>18.1. elektros energijos kainų, suprekiatų elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ prekybos sesijoje laiku ir elektros energijos kainų,</p>	<p>1. Būtina nurodyti „aplinkinės rinkos“ apibrėžimą arba detalizuoti konkrečias šalis arba nurodyti konkrečius produktus.</p> <p>2. Būtina patikslinti metodą/-us, koku būdu ir kaip atliekamas „dinamikos tendencija ateityje“ vertinimas.</p>	<p>18.1. elektros energijos kainų, suprekiatų elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ kitos paros prekybos sesijoje laiku ir elektros energijos kainų, fiksuojamų ateities sandoriams aplinkinėse (pagal www.nasdaqomx.com</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Terminas „diena – prieš“ pakeistas į kitos paros (dabar 17.1 papunktis).</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
	fiksuojamų ateities sandoriams aplinkinėse (pagal www.nasdaqomx.com viešai skelbiamą informaciją) ir vidaus rinkose, lygi, dinamikos tendenciją ateityje, ateinantiems kalendoriniams metams;	3. Žr. 1.7 pastabą dėl vartojamos terminologijos suvienodinimo.	viešai skelbiamą informaciją) ir vidaus rinkose, lygi, dinamikos tendenciją ateityje, ateinantiems kalendoriniams metams; Pateikti Metodikoje 1 apibrėžimą ar patikslinti sąvoką. Pateikti Metodikoje 1 formules ar/ir metodą, kaip atliekamas „dinamikos tendencija ateityje“ vertinimas.	Dinamikos tendencija ateityje vertinama vadovaujantis statistiniais metodais. Pažymėtina, kad nustatant konkrečią prognozuojamą elektros energijos rinkos kainą ar atskaitinę kainą, pasirinktas metodas detalai aprašomas Skyriaus pažymoje. Pažymėtina, kad iki šiol buvo naudojamas regresinės analizės metodas, taikant logaritminę duomenų aproksimaciją. Papildytas Metodikos I 10.1 ir 17.1 papunkčiai, jog dinamikos tendencija atliekama naudojant statistinius metodus.
18.	1.18. 19 punktas 19. Jei Komisija nustato, kad Metodikos 18.1–18.2 papunkčiuose nurodytų veiksnių įtaka atskaitinei kainai PA yra reikšminga, t. y. lemia daugiau nei 5 proc., Komisija šią įtaką įvertina koreguodama PA, apskaičiuoto pagal Metodikos 17 punktą, dydį 5 proc. verte, o esant argumentuotam vertinimui – gali būti koreguojamas iki 10 proc. Atskaitinės kainos koregavimo atveju Komisija viešai įvardija veiksnius, darančius reikšmingą įtaką atskaitinei kainai, ir argumentuoja, kodėl yra į juos atsižvelgiama.	Teisės aktai nenustato pareigos vykdyti reikšmingumo vertinimo, kuris neaišku kodėl toks siūlomas Metodikoje 1 ir kodėl gali būti ribojamas tik iki 10 proc. reikšmės. Atsižvelgiant į tai, siūlome jau 17 punkto formulėje įvertinti iš karto visas atskaitinės kainos nustatymo metu žinomas aplinkybes – tiek faktines, tiek ir prognozuojamas. Atsižvelgiant į tai, siūlome atsakyti 19 punkto.	19. Jei Komisija nustato, kad Metodikos 18.1–18.2 papunkčiuose nurodytų veiksnių įtaka atskaitinei kainai PA yra reikšminga, t. y. lemia daugiau nei 5 proc., Komisija šią įtaką įvertina koreguodama PA, apskaičiuoto pagal Metodikos 17 punktą, dydį 5 proc. verte, o esant argumentuotam vertinimui – gali būti koreguojamas iki 10 proc. Atskaitinės kainos koregavimo atveju Komisija viešai įvardija veiksnius, darančius reikšmingą įtaką atskaitinei kainai, ir argumentuoja, kodėl yra į juos atsižvelgiama.	Atsižvelgta iš dalies. Žr. 10 pastabos vertinimą.
19.	1.19. 21.1 papunktis 21.1. rinkos kainai nustatyti iki einamųjų metų gegužės 8 d. Komisijai raštu pateikia informaciją apie elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus naudojantis pagalbiniais instrumentais, už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusių einamųjų kalendorinių metų balandžio 30 d. Atskaitinei kainai nustatyti, Komisijai paprašius, per 10 kalendorinių dienų Komisijai raštu pateikia informaciją apie elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus naudojantis pagalbiniais instrumentais, už Komisijos nurodytą laikotarpį;	Atkreiptinas dėmesys, kad Metodikos 1 16.5 papunktyje yra nurodyta, kad Komisija, nustatydamas atskaitinę kainą konkrečiam aukcionui, nevertina dvišalių pagalbinių instrumentų sutarčių Lietuvos zonoje. Taip pat Metodikos 1 17 punkte pateikiamoje formulėje nėra nurodoma, jog skaičiuojant atskaitinę kainą būtų naudojamos elektros energijos kainos ir kiekių, suprekiatus naudojantis pagalbiniais instrumentais. Dar daugiau, AIEI 20 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad nustatant atskaitinę kainą, įvertinama faktinė elektros energijos kaina, skelbiama elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje, ir prognozuojama metinė elektros energijos kaina.	21.1. rinkos kainai nustatyti iki einamųjų metų gegužės 8 d. Komisijai raštu pateikia informaciją apie elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus naudojantis pagalbiniais instrumentais, už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusių einamųjų kalendorinių metų balandžio 30 d. Atskaitinei kainai nustatyti, Komisijai paprašius, per 10 kalendorinių dienų Komisijai raštu pateikia informaciją apie elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus naudojantis pagalbiniais	Neatsižvelgta. Komisija nevertina dvišalių pagalbinių instrumentų Lietuvos zonoje kaip ir nurodyta 16.5 papunktyje (dabar 15.5 papunktis), tačiau vertina elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus pagal prekybą pagalbiniais instrumentais energijos išteklių biržoje Lietuvos teritorijoje. Atsižvelgiant į tai, yra prašoma informacija apie suprekiatus pagalbinius instrumentus, jei tokių ateityje būtų. Pažymėtina, kad šiuo metu energijos išteklių operatorius Baltpool UAB nevykdo prekybos pagalbiniais

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
		Atsižvelgiant į tai, Komisijos reikalavimas pateikti tokią informaciją, kuri nėra reikalinga atskaitinei kainai apskaičiuoti, yra akivaizdžiai perteklinis.	instrumentais, už Komisijos nurodytą laikotarpį;	instrumentais elektros bei gamtinių dujų sektoriuose.
20.	<p>1.20. 21.2 papunktis</p> <p>21.2. rinkos kainai nustatyti iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. Komisijai raštu pateikia informaciją apie elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus naudojantis pagalbiniais instrumentais, už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusį einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 31 d. Atskaitinei kainai nustatyti, Komisijai paprašius, per 10 kalendorinių dienų Komisijai raštu pateikia informaciją apie elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus naudojantis pagalbiniais instrumentais, už Komisijos nurodytą laikotarpį.</p>	Žr. 1.19 pastabą.	21.2. rinkos kainai nustatyti iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. Komisijai raštu pateikia informaciją apie elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus naudojantis pagalbiniais instrumentais, už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusį einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 31 d. Atskaitinei kainai nustatyti, Komisijai paprašius, per 10 kalendorinių dienų Komisijai raštu pateikia informaciją apie elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus naudojantis pagalbiniais instrumentais, už Komisijos nurodytą laikotarpį.	Neatsižvelgta. Žr. 19 pastabos vertinimą.
21.	<p>1.21. 24 punktas</p> <p>24. Komisija iki einamųjų metų spalio 15 d. elektros energijos rinkos kainą ateinantiems kalendoriniams metams ir atskaitinę kainą kiekvienam aukcionui kartu su informacija apie planuojamą organizuoti aukcioną patvirtina atskiru nutarimu ir paskelbia viešai.</p>	Nėra aiškus viešas paskelbimo būdas.	Pakoreguoti punktą, tiksliai nurodant, kur bus paskelbta nurodoma informacija.	Atsižvelgta. Pakoreguota, jog paskelbia Komisijos interneto svetainėje.
22.	<p>1.22. Priedas</p> <p>Rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos priedas</p>	Priedo pavadinimas neatitinka Metodikos 1 pavadinimo.	Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos priedas	Atsižvelgta. Pakeista į „Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos“ priedas.
Lietuvos vėjo elektrinių asociacija				
23.	2.Nustatyti, kad Komisija 2019 m. birželio 1 d. Komisijos interneto svetainėje paskelbia informaciją apie elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių atskaitinę kainą, taikomą aukcionui, numatytam Įstatymo pakeitimo 14 straipsnio 6 dalyje (toliau – Pirmasis aukcionas). Skaičiuojant atskaitinę kainą	Komisijos nutarimo dėl Komisijos 2011 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-175 „Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projekto 2 punkte numatyta, kad „Skaičiuojant atskaitinę kainą Pirmajam aukcionui, duomenys, reikalingi atskaitinei kainai apskaičiuoti, naudojami už 36	Atsižvelgiant į 3 punkte numatytą išlygą, atitinkamai siūlytume pakoreguoti Metodikos 2 punktą numatant, kad jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas dėl Įstatymo	Neatsižvelgta. Sąlyginės Metodikos nuostatos dėl įsigaliojimo ir taikymo nebereikalingos ir panaikintos, kadangi Europos Komisija 2019 m. balandžio 23 d. sprendimu SA.50199 pritarė valstybės pagalbos

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
	<p>Pirmajam aukcionui, duomenys, reikalingi atskaitinei kainai apskaičiuoti, naudojami už 36 paskutinius kalendorinius mėnesius, pasibaigusius 2019 m. gegužės 1 d</p> <p>3. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d. tuo atveju, jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas dėl Įstatymo pakeitimo gaunamas iki 2019 m. gegužės 1 d. Tuo atveju, jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas dėl Įstatymo pakeitimo gaunamas po 2019 m. gegužės 1 d., šis nutarimas įsigalioja praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo Įstatymo pakeitimams dienos.</p>	<p>paskutinius kalendorinius mėnesius, pasibaigusius 2019 m. gegužės 1 d.“. Tačiau Metodikos 3 punkte numatyta, kad šis nutarimas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d. tuo atveju, jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas dėl Įstatymo pakeitimo gaunamas iki 2019 m. gegužės 1 d. Tuo atveju, jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas dėl Įstatymo pakeitimo gaunamas po 2019 m. gegužės 1 d., šis nutarimas įsigalioja praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo Įstatymo pakeitimams dienos“.</p>	<p>pakeitimo yra gaunamas po iki 2019 gegužės 1 d., duomenys reikalingi Pirmojo aukciono atskaitinei kainai apskaičiuoti , naudojami už 36 paskutinius kalendorinius mėnesius, skaičiuojamus ne iki 2019 m. gegužės 1 d, bet iki šio nutarimo įsigaliojimo dienos.</p>	<p>schemai, kuri skirta elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių Lietuvoje remti.</p>
24.	<p>5.1. Apsimestiniai sandoriai – energijos biržoje ar dvišalių sandorių pagrindu sudaromi pasiūlymai pirkti ar parduoti energijos išteklius, kai energijos išteklių biržos dalyviai siekia ne įsigyti ar realizuoti energijos išteklius, o prisidengę tokiais pasiūlymais siekia daryti tikslinę įtaką energijos išteklių rinkos kainos pokyčiams (kainos didėjimui ar mažėjimui) ar kitaip gali iškreipti energijos rinkos sąlygas.</p>	<p>Rinkos kainos nustatymo metodikos 5.1. punkte nurodytą termino „Apsimestiniai sandoriai“ pavadinimą siūlytume keiti į viešųjų pirkimų praktikoje naudojamą terminą „Rinkos manipuliavimo veiksmai“, taip išvengiant galimos painiavos su 5.2. p. naudojamu terminu „Galimai apsimestiniai sandoriai“.</p>	<p>Rinkos kainos nustatymo metodikos 5.1. punkte nurodytą termino „Apsimestiniai sandoriai“ pavadinimą siūlytume keiti į viešųjų pirkimų praktikoje naudojamą terminą „Rinkos manipuliavimo veiksmai.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Komisija vykdo didmeninės elektros bei gamtinių dujų rinkos priežiūrą vadovaudamasi 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo nuostatomis. Atsižvelgiant į tai, sąvokos “apsimestiniai sandoriai” bei “galimai apsimestiniai sandoriai” numatytos ir galioja jau nuo 2013 m. liepos 18 d., kai buvo patvirtinta Komisijos nutarimu Nr. O3-323 “Dėl Komisijos 2011 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-175 „Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo” pakeitimo.</p>
25.	<p>14. Rinkos kaina gali būti perskaičiuojama ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatyta rinkos kaina, pokyčių.</p> <p>10.2. elektros energijos kainų, fiksuojamų ateities sandoriams aplinkinėse (pagal www.nasdaqomx.com viešai skelbiamą informaciją) ir vidaus rinkose, lygi ateinantiems kalendoriniams</p>	<p>Galimai nesutampa Metodikos 14 punktas, kuriame numatyta, kad „rinkos kaina gali būti perskaičiuojama ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatyta rinkos kaina, pokyčių“, su Metodikos 10.2. ir 10.3. punktais,</p>		<p>Atsižvelgta.</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
	<p>metams, o jei rinkos kaina perskaičiuojama – nuo liepos 1 d. iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos;</p> <p>10.3. kitą Komisijai prieinamą informaciją bei žinomas aplinkybes, galinčias daryti reikšmingą įtaką rinkos kainai ateinančiais kalendoriniais metais, o jei rinkos kaina perskaičiuojama – nuo liepos 1 d. iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos.</p>	<p>kuriuose numatyta, kad „rinkos kaina perskaičiuojama nuo liepos 1 d. iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos“</p>		
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija				
26.	<p>Metodikoje vartojamos šios sąvokos:</p> <p>5.1. Apsimestiniai sandoriai – energijos biržoje ar dvišalių sandorių pagrindu sudaromi pasiūlymai pirkti ar parduoti energijos išteklius, kai energijos išteklių biržos dalyviai siekia ne įsigyti ar realizuoti energijos išteklius, o prisidengę tokiais pasiūlymais siekia daryti tikslingą įtaką energijos išteklių rinkos kainos pokyčiams (kainos didėjimui ar mažėjimui) ar kitaip gali iškreipti energijos rinkos sąlygas.</p> <p>5.2. Galimai apsimestiniai sandoriai – sandoriai, fiksuojami energijos biržose, apie kuriuos Komisijai informaciją ir pagrindžiančius įrodymus dėl rinkos dalyvio galimo siekio daryti įtaką energijos išteklių kainos pokyčiams pateikė energijos išteklių biržos ir (ar) elektros energijos rinkos operatorius ir dvišaliai, ne per biržą sudaromi sandoriai, kurių atžvilgiu Komisija yra pradėjusi tyrimą.</p>	<p>Dėl 5 punkto. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 6.5 papunkčiu, rekomenduojama sąvokas ir jas įvardijančius terminus suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, siūlome apsvastyti galimybę suderinti ir Rinkos kainos metodikos projekto 5 punkte vartojamas sąvokas bei terminus.</p>		<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Žr. 24 pastabos vertinimą. Atsižvelgiant į tai, jog Komisija pagal AIEĮ pakeitimus įgyvendinamuosius teisės aktus turi priimti iki 2019 m. balandžio 30 d., terminai su Lietuvos Respublikos terminų banku derinami lygagrečiai ir pagal poreikį bus atlikti vėlesni sąvokų pakeitimai.</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
27.	<p>7.1. elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ prekybos sesijoje, nevertinant Metodikos 7.3 papunktyje nurodytu būdu suprekiatų kiekių CET (angl. <i>Central Europe Time</i>) laiku už 12 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusią einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 31 d. arba balandžio 30 d., jei rinkos kaina perskaičiuojama einamiesiems kalendoriniams metams;</p> <p>15. Komisija nustatydamą atskaitinę kainą konkrečiam aukcionui kaip svertinį vidurkį, įvertina elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ prekybos sesijoje laiku, už 36 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusią ne vėliau kaip vienas mėnuo iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos.</p> <p>18.1. elektros energijos kainų, suprekiatų elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ prekybos sesijoje laiku ir elektros energijos kainų, fiksuojamų ateities sandoriams aplinkinėse (pagal www.nasdaqomx.com viešai skelbiamą informaciją) ir vidaus rinkose, lygi, dinamikos tendenciją ateityje, ateinantiems kalendoriniams metams;</p>	<p>Dėl 7.1 papunkčio, 15 punkto ir 18.1 papunkčio. Atkreipiame dėmesį, kad galiojančiuose teisės aktuose (pvz.: Prekybos elektros energija taisyklėse) terminas „diena-prieš“ nevartojamas, todėl siekiant vienodo teisinio reguliavimo siūlome jį pakeisti „kitos paros“ terminu.</p>	<p>Siūloma „diena-diena prieš“ terminą pakeisti „kitos paros“ terminu.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>7.1 papunktyje ir 15 punkte (dabar 14 punkte) ir 18.1 papunktyje (dabar 17.1 papunktyje) pakeisti terminai į kitos paros.</p>
28.	<p>15. Komisija nustatydamą atskaitinę kainą konkrečiam aukcionui kaip svertinį vidurkį, įvertina elektros energijos kainas ir kiekius, suprekiatus elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ prekybos sesijoje laiku, už 36 paskutinių kalendorinių mėnesių, pasibaigusią ne vėliau kaip vienas mėnuo iki tvarkaraštyje nustatytos aukciono datos.</p> <p>17. Atskaitinė kaina skaičiuojama:</p> $P_A = \frac{\sum_{t=1}^{y_1} P_{EX1,t,1} \cdot Q_{EX1,t,1}}{\sum_{t=1}^{(1;y_1)} (Q_{EX1,t,1})}, \quad \text{Eur/MWh};$ <p>čia: P_A – atskaitinė kaina konkrečiam aukcionui, Eur/MWh;</p>	<p>Dėl 15, 17 ir 18 punktų. Atkreipiame dėmesį, kad Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (2018 m. gruodžio 20 d. įstatymo Nr. XIII-1890 redakcija; toliau – Įstatymo pakeitimas) 20 straipsnio 8 dalyje nurodoma, kad nustatant elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių atskaitinę kainą (toliau – atskaitinė kaina), įvertinama faktinė elektros energijos kaina, skelbiama elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje, ir prognozuojama metinė elektros energijos kaina. Taip pat, ši kaina turės esminės įtakos aukciono dalyvio pateiktam pasiūlymui dėl elektros energijos iš atsinaujinančių kainos priedo, kuris bus taikomas 12 metų laikotarpiui, aukciono dalyviui prisiimant visišką atsakomybę dėl rinkos kainų svyravimo. Atitinkamai, manome, kad nustatant atskaitinę kainą prognozuojama metinė elektros energijos kaina turėtų būti</p>		<p>Atsižvelgta.</p> <p>Formulė pakoreaguota ir įtrauktas ilgalaikių finansinių priemonių rinkoje sudaromų sandorių vertinimas.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad kainų prognozė remiasi ateities sandoriais, tačiau šiuo metu rinka nėra likvidi, atitinkamai ir duomenys nėra pakankami, jog būtų galima daryti patikimą ateities prognozę daugiau nei 1 metams. Taip pat žr. 10 pastabos vertinimą. Pažymėtina, jog laimėjus aukcioną priedas bus mokamas pagal biržos kainą ir didžiausiąją kainą, taigi atskaitinė kaina yra aktuali tik aukciono metu.</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
	<p>$P_{EX1,t1}$ – elektros energijos kainos elektros biržoje Lietuvos teritorijoje, t valandą, Eur/MWh (pagal 15.1 papunktį);</p> <p>$Q_{EX1,t1}$ – elektros energijos kiekiai, suprekauti elektros biržoje Lietuvos teritorijoje, t valandą, MWh (pagal 15.1 papunktį);</p> <p>t_1 atskaitinio laikotarpio valanda;</p> <p>y_1 – atskaitinio laikotarpio valandų skaičius;</p> <p>18. Komisija, nustatydamą atskaitinę kainą papildomai įvertina prognozuojamą metinę elektros energijos kainą, atsižvelgdama į:</p> <p>18.1. elektros energijos kainų, suprekautų elektros energijos biržoje Lietuvos teritorijoje „diena – prieš“ prekybos sesijoje laiku ir elektros energijos kainų, fiksuojamų ateities sandoriams aplinkinėse (pagal www.nasdaqomx.com viešai skelbiamą informaciją) ir vidaus rinkose, lygi, dinamikos tendenciją ateityje, ateinantiems kalendoriniams metams;</p> <p>18.2. kitą Komisijai prieinamą informaciją bei žinomas aplinkybes, galinčias daryti reikšmingą įtaką atskaitinei kainai ateinančiais kalendoriniais metais.</p>	<p>vertinama ne kaip papildomas veiksnys, o kaip pagrindinis, turintis įtakos galutiniam atskaitinės kainos dydžiui. Taip pat manome, kad tikslinga būtų nurodyti, keliems metams yra prognozuojama metinė elektros energijos kaina.</p>		
<p>Papildomos esminės pastabos:</p> <p>UAB „Lietuvos energija“</p>				
29.	<p>Komisijos nustatyta rinkos kaina ateinantiems arba perskaičiuota einamiesiems kalendoriniams metams naudojama nustatant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų metinę sąmatą ateinantiems ar einamiesiems kalendoriniams metams, vadovaujantis Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2012 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. O3-279 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, bei apskaičiuojant visuomeninę elektros energijos kainą reguliuojamiems vartotojams.</p>	<p>Nuostata, dėl prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos naudojimo apskaičiuojant visuomeninę elektros energijos kainą, neturi būti galutinis visuomeninio tiekėjo įsigijimo kainos nustatymo rodiklis. Pažymėtina, kad skaičiuojant įsigijimo kainą taip pat vertinama pajamų/sąnaudų ne/atitikimas planuotoms, taip pat turėtų būti vertinamas visuomeninio tiekėjo vartotojų valandinis grafikas (profilis), neprilyginant jo visos Lietuvos elektros energijos poreikio grafikui ir pan.</p>		<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad visuomeninės kainos nustatymą reglamentuoja Kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos V skyrius. Šioje metodikoje tik nurodoma, kuriais atvejais naudojama Komisijos nustatyta prognozuojama rinkos kaina. Kai bus vykdomi Kainos viršutinės ribos metodikos pakeitimai įvertinant UAB „Lietuvos energijos tiekimas“ 2019 m. sausio 15 d. raštu Nr. LDT-SD-2019/37 pateiktus pasiūlymus, pagal poreikį bus keičiama ir ši Metodikos 1 nuostata.</p>
30.	<p>Komisija iki einamųjų metų spalio 15 d. prognozuojamą elektros energijos rinkos kainą</p>	<p>Dėl 1 mėnesio prieš įsigaliojimo termino. Jei Komisija planuoja šią prognozuojamą elektros energijos rinkos</p>		<p>Atsižvelgta.</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta, neatsižvelgta, paaiškinimas
	<p>ateinantiems kalendoriniams metams arba ne vėliau kaip 1 mėnuo iki prognozuojamos elektros energijos kainos taikymo einamiesiems kalendoriniams metams, ir atskaitinę kainą kiekvienam aukcionui kartu su informacija apie planuojamą organizuoti aukcioną patvirtina atskiru nutarimu ir paskelbia Komisijos interneto svetainėje.</p>	<p>kainą naudoti ir kitiems tikslams (apskaičiuojant visuomeninę elektros energijos kainą reguliuojamiems vartotojams, kaip nurodoma Metodikos 12 p.), pastebėtina, kad tokios kainos patvirtinimas prieš mėnesį iki jos įsigaliojimo galimai pažeis kitus teisės aktus, kuriuose nustatoma iki kada turi būti nustatoma visuomeninės elektros energijos kainos viršutinė riba, vėliau, kada įmonės turi suskaičiuoti galutines visuomenines kainas (įmonių valdymo organai turi spėti priimti atitinkamus sprendimus), o tuomet pateikti Komisijai patikrinimui ir paskelbimui.</p>		<p>Pakoreguotas metodikos 23 punktas taip: Komisija iki einamųjų metų spalio 15 d. prognozuojamą elektros energijos rinkos kainą ateinantiems kalendoriniams metams arba atsižvelgiant į Elektros energetikos įstatyme nustatytus valstybės reguliuojamų paslaugų kainų terminus, bet ne vėliau kaip 75 kalendorinės dienos iki prognozuojamos elektros energijos kainos taikymo einamiesiems kalendoriniams metams, ir atskaitinę kainą kiekvienam aukcionui kartu su informacija apie planuojamą organizuoti aukcioną patvirtina atskiru nutarimu ir paskelbia Komisijos interneto svetainėje.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, jog remiantis Elektros energetikos įstatymo 69 str. 6 d. numatyta, kad visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba turi būti nustatyta ne vėliau kaip likus 75 kalendorinėms dienoms iki reguliavimo periodo arba atitinkamų reguliavimo periodo metų pradžios. Praktinėje situacijoje, jei prognozuojama elektros energijos rinkos kaina būtų reikalinga perskaičiuoti einamaisiais kalendoriniais metais, tai turėtų būti atlikta prieš ~90 kalendorinių dienų iki visuomeninio tiekimo paslaugų kainos nustatymo.</p>